

Това прогнозира политологът Огнян Минчев. Той отхвърля възможността за предсрочни избори тази година
Веселин Стойнев

- Кои са големите неизвестни на политическата 2004-а?

- Живеем в среда от неизвестни. Единственото, което изглежда прогнозируемо и същевременно се явява положителна тенденция, която ще продължи, е относително доброто икономическо развитие, умереният икономически растеж и през следващата 2004 г. Причината за това е, че вече повече от 3/4 от българската икономика е в частни ръце и пазарните механизми малко или повече играят своята роля. Така че, което и да е правителство, дори това, което претендира да ни управлява в момента, не е в състояние да предотврати или да спъне този икономически растеж. Същевременно спадът на доверието към управлението ще продължи. Но има и нещо

положително от бързото и дълбоко разочарование от Симеон. Вече все повече хора разбират, че те самите са основният фактор за подобряване на собствения им живот. Умряха митовете и илюзиите, че някой с магическа пръчица ще оправи нещата.

- Каква е вероятността за прекъсване мандата на това управление през настоящата година?

- Не голяма, въпреки че като политически проект де факто това управление вече не съществува. Но като някаква административна илюзия, симулираща държавен живот, то се съхранява и може би ще се запази през цялата 2004 г. -

по няколко основни причини. На първо място - липсата на съдържателна политическа алтернатива, която да измести това управление. Продължава общата разпокъсаност на дясното пространство, но вече не само на партийни

структури, а и като разпокъсаност и на отделните групи избиратели, които биха желали да подкрепят една или друга десноцентристка алтернатива.

- Алтернатива от ляво?

- Там обединението е факт, но по други причини няма желание за предсрочни избори. БСП за пореден път използва пълната неадекватност на едно управление за целите на своето негласно нахлуване в структурите на държавната власт.

Използвайки това слабо управление, БСП постави под контрол всички институции по сигурността, слагайки на ключови позиции свои кадри.

БСП експанзира в областта на икономическото и финансовото управление, разширява позициите си в местното самоуправление непропорционално на получения изборен резултат отпреди два месеца. Така че за БСП и по-скоро за генералската група, която съставлява на практика ядрото на властта в БСП, е по-изгодно това управление да бъде оставено като смокинов лист на национална администрация до края на своя мандат, за да може столетницата да не носи отговорност за случващото се, но да ползва облагите на властта и да има максимално благоприятни позиции за следващите, евентуално редовни, избори.

- Какво друго възпрепятства предсрочните избори?

- Предстоящото приемане в НАТО и приключването на преговорите с ЕС на практика правят едни предсрочни избори в този период малко желани и отредница външни за страната фактори. Част от тези фактори не биха искали да

рискуват с едно доминирано от социалистите правителство, което може да интерпретира по друг начин съюзническите задължения на България към НАТО. Третата причина е, че колкото и да са разпаднати и несъвместими отделните

крилца и перца на това, което се нарича НДСВ, за огромното мнозинство от тези случайно попаднали в парламента хора е ясно, че те са там за първи и за последен път, така че предсрочното им излизане е, меко казано, неуместно.

Взети в своята цялост, тези фактори не ни дават основание да прогнозираме, че предсрочни избори през 2004 г. са много вероятни.

- БСП вече 2 г. обещава курс към вземане на властта. Колко дълго могат да бъдат лъгани хората, че тя наистина иска предсрочни избори?

- Много дълго - поради естеството на подкрепата, която има социалистическата партия. Вече близо 3 г. базата ѝ на обществена подкрепа не се променя - нито се стеснява, нито се разширява. Не се стеснява, защото включва почти само твърдото ядро на привърженици на БСП плюс някои много

малки периферни слоеве. А не се разширява, защото пътят ѝ към центъра е отрязан от общата апатия и дезинтеграция на гражданите от политиката.

Най-доброто определение за БСП е "капсулирана партия". На "Позитано" знаят, че нямат особен потенциал за разширяване на своята обществена подкрепа, поради което планират на следващите избори през 2005 г. да постигнат

резултат, който да им даде възможност да съставят правителство заедно най-малко с още 2 политически сили и едната от тях е ДПС.

Но те не желаят да бъдат зависими пряко и само от ДПС, поради което стимулират конституирането на трети партньор в тази коалиция. То може би ще се осъществи на базата на разпадащата се парламентарна група и обществена подкрепа за НДСВ. Така наречената група на юристите по всяка вероятност ще се опита

да мине 4%-ната

бариера и ще бъде вторият стратегически партньор на БСП в рамките на едно следващо управление.

- А групата около нововремците и юпитата трябва да се ориентира в дясно...

- Те вече се ориентираха в дясно. Проблемът им обаче е, че не е ясно дали биха могли да вземат някакъв процент от гласовете на избирателите.

- Електоратът на юристите по-голям ли е?

- Не, но те имат повече ресурси. Вероятно могат да разчитат на организационна помощ от БСП и да установят контрол върху остатъка от електората на НДСВ, който е 5-6%. Докато "Новото време" с имиджа си на "дисидентска групировка" е конституирана като активистка група. И по-вероятната съдба на тези хора е заедно или на няколко групички да се прикачат към реално съществуващи политически партии и да играят ролята на техни политически брокери в една следваща парламентарна конфигурация.

- За началото на 2004 г. остава и развързката на скандала около новата коалиция в София между СДС, ДП и "Гергьовден". Какво е логичното бъдеще на тази коалиция?

- Тази коалиция има програма минимум и програма максимум. Програмата минимум е независимо от това колко скарани са нейните вътрешни компоненти да функционира на едно повече или по-малко прилично равнище като общинска коалиция, управляваща голямата община София. Така както разнородни политически коалиции управляват много други общини в България. Програмата минимум е относително лесно да се осъществи, въпреки скандалното начало на политическия цикъл в общината - поради простата причина, че общите интереси

на хора като Стефан Софийски, Антоан Николов и редица стари и нови герои на общинското управление, в крайна сметка ще надделяват над кавгите им.

Приказките за принципен подход към управлението на общината и към разкриване на историята на последните 8 г. са предназначени по-скоро за наивни избиратели. Не е гарантирана обаче програмата максимум и все по-малко

вероятно е тя да се реализира. Тя беше на база първообраза "София" да се изведат предпоставките за една национална десноцентристка коалиция, която да бъде в състояние да се яви и да възстанови влиянието на десния център на следващите парламентарни избори. Но тази коалиция не почива върху принципни политически основания. Тя няма обща идейна рамка, няма общ хоризонт, нито пък в нея има минимална търпимост между амбициите на лидерите й.

- И големият губещ от тази коалиция е СДС?

- СДС не може да не бъде губещ от която и да е коалиция в ситуацията, в която си е позволил да изпадне.

СДС губи страшно много време да се вижда във вътрешните си деления и непримиримости, без да предприема реални стъпки за

тяхното преодоляване. Създадох се няколко основни апаратни групировки, които са в постоянни безпринципни конфликти помежду си.

- Според мнозина наблюдатели проблемът на СДС е в лидера. А изходът - в извънредна национална конференция.

- Не е важно дали ще има конференция, а какво ще се прави на нея. Някои доста шумни сини групировки обвиняват Н.Михайлова за всичко, което се случва, и което не се случва в СДС. Безспорно като лидер тя носи пълната

отговорност за неблагоприятията на партията в последните 2 години. Но Надежда успява да се съхрани като лидер просто защото засега успява да балансира между тези няколко апаратни групировки, които са в конфликт. Ако

тя изгуби това равновесие, ще изгуби и лидерския пост. Проблемът обаче не е в лидерството на Надежда Михайлова, въпреки основателните въпроси и упреци, които се отправят към него.

Проблемът е какво идва след Надежда Михайлова, ако приемем, че тя в един момент престане да е лидер. Иван Костов ли се връща и начело на каква партия се връща? Или лице, което общо взето представлява Костов и неговата групировка? Или пък фигура, която пада някъде

отвън, и която по един чудотворен начин обединява разединените до почти до статут на различни партии групировки? Отговор не дава нито една от

групичките, които оспорват лидерството на Надежда Михайлова. Затова проблемът за лидерството е вторичен. Основният проблем в СДС идва от комбинирането на тежкото политическо наследство и политическата безпринципност на вътрешноапаратния сблъсък.

- Как може да се реши този конфликт?

- Могат да се направят различни неща на различни нива. Може например следващият лидер на СДС да бъде избран не на конференция, а пряко от членовете на синята партия, дори от всички, които считат себе си за симпатизанти, за подкрепящи СДС. Тогава не просто избраният лидер ще бъде човек с ясна политическа програма, която е получила максимално широкаобществена подкрепа, но и тези, които не са спечелили лидерската битка, ще могат да останат и да се реализират като лидери на втора позиция, защото също са получили доверието на част от десните избиратели.

Задължително е да се проведе и дебат за организационната структура на СДС.

СДС трябва да обмисли много сериозно какъв тип децентрализирана и балансирана структура да въведе, за да може от една страна да бъде ефективна политическа сила, но от друга, като претендираща за основна дясноцентристка формация, да обхваща максимално разнообразието от възгледи и интереси от гражданския спектър на това, което наричаме десен център.

- Според някои наблюдатели 2003-а може да се нарече годината на ДПС. Кой е пределът на навлизането на ДПС във властта?

- Доган и неговата политическа гарнитура са в състояние да погълнат всичко, което им бъде предложено, или което могат да откъснат. Така че граница на апетита им определено няма. Няма граница и на арогантостта, на безсрамието, с което ще бъде искано още и още. Границите могат да дойдат от другаде. На първо място, при задълбочаваща се криза на това управление Доган не може повече да избягва отговорност - прекалено голяма и видима е властта му. А

отговорността в политиката се измерва с падащ рейтинг и загуба на бъдещи политически ресурси.

Второ, все повече международни фактори са склонни да разглеждат този изключително алчен поход към властта на ДПС като препятствие към ефективното интегриране на страната ни в НАТО и в ЕС. ДПС и Доган, които бяха разглеждани дълго време като важна част от етническото и политическото равновесие в България, вече все по-често се смятат за проблем. Защото очакваната от партньорите ни посока на развитие на страната е към засилване на закона, реда, институционалността, нормативността на управлението. А

безсрамният анадолско-сътрапезнически модел на ограбване на държавата, който демонстрира Доган и неговата гарнитура, са тенденция точно в обратната посока.

Org.filename:TX0017\SEGA\PAPER\20040104\00046692